

Vi have alle i Kommissionen erkendt, at Arbejdet er gjort med stor Dygtighed; at der maaske kan være enkelte Forandringer at foretage, er noget andet, men vi erkende, at Arbejdet er dygtigt udført. De Herrer vide dernæst, at Følgen af denne Takstforandring blev, især naar man tager Hensyn til, at paa samme Tid bortfaldt de tidligere Returbilletter, at paa korte Rejser blev der en lille Forhøjelse, af hvad man hidtil havde betalt, paa mellem lange Rejser blev der en temmelig betydelig Nedsættelse og paa de lange Rejser en meget stor Nedsættelse i de hidtil gældende Takster, saaledes at Rejsen fra Kjøbenhavn til Frederikshavn paa 3die Klasse kun kom til at koste 6 Kr. Det er dette System, man har arbejdet paa i de to Aar siden da.

Hvad Følgerne af denne Takstforandring angaar, skal jeg her nævne nogle Tal. For Personbefordringens Vedkommende, som udgør 47 pCt. af Statsbanernes hele Indtægt, var Indtægten i Aaret 1ste April 1899—31te Marts 1900 stegen til 12,500,000 Kr., hvilket er 2 Mill. mere end Indtægten af Personbefordringen før Takstlovens Ikrafttræden, og paa lignende Maade er Indtægten af Godsbefordringen stegen. Dette staa selvfølgelig i Forbindelse med, at Rejsernes Antal inden Takstlovens Ikrafttræden er stegen. Det første Aar efter Lovens Ikrafttræden steg Rejsernes Antal fra 14,6 Mill. Kr. til 16,5 Mill. eller hen ved 2 Mill., og i det andet Aar steg det til 17,3 Mill., altsaa omtrent 1 Mill., og paa lignende Maade er Godsbefordringen stegen i høj Grad efter de lave Taksters Indførelse. Men i Forbindelse med denne Stigning af Rejsernes Antal og Indtægternes Størrelse staa paa Statsbanernes Budget en betydelig Stigning paa andre Omraader. Først en betydelig Forøgelse af Antallet af Togene — der kan være megen Tvivl om, hvorvidt der er for faa eller for mange Tog — og at det koster Statsbanerne betydeligt, er klart; endvidere en betydelig Forøgelse af Udgifterne til Materiale, Kul, Olie, Jern, Tjære osv., og endelig en betydelig Stigning af Arbejdsløn. Dette er Grunden til, at trods den nævnte Stigning af Rejsernes Antal og Takstindtægten; det dog gaar tilbage med Statsbanernes Overskud. Ved Siden af dette, som jeg her har antydnet, ville de Herrer ogsaa vide, at naar man skal overveje disse Ting, bliver der at drøfte mange almindelige Spørgsmaal. Jeg har allerede fremhævet Spørgsmaalet om Togenes Antal, jeg nævner endvidere Spørgsmaalet, om det er rigtigt at

have delte Tog, lokale Tog og længere Tog, og endvidere det almindelige Spørgsmaal, om Statsbanerne overhovedet skulle drives med større eller mindre Udbytte og desl. Disse Ting have vi drøftet i Kommissionen. Jeg skal ikke opholde mig videre ved det, jeg nævner det kun for at vise, hvor omfattende denne Sag er, hvis man skal komme til det rette Resultat i den.

Hvis jeg endnu maatte trætte med nogle Tal, som jeg tror have nogen Interesse, er det følgende. Af de foreliggende Oplysninger fremgaar det, at Pallet af Rejser paa tredie Klasse langt er det største. I det sidste Aar falder der 14,900,000 Rejser paa tredie Klasse, medens der paa anden Klasse kun falder 2,300,000 og paa første Klasse ikkun 114,000. Til samme Tid var Indtægten af Rejser paa tredie Klasse 8,700,000 Kr., paa anden Klasse 3,250,000 Kr. og paa første Klasse kun 400,000 Kr. Det vil deraf ses, at de tredie Klasses Rejser spille langt den største Rolle, om end anden Klasse selvfølgelig har sin store Betydning for Statsbanerne. Endvidere nævner jeg, at Rejserne i Henseende til Længden fordele sig saaledes — der tager jeg samtlige tre Klasser — at paa Vejlængder under 100 Kilometer falder der 13 Mill. Rejser, og af dem ere alene 11,790,000 Rejser paa tredie Klasse. Man vil se, hvilken Betydning det har for de rejsende i Landet, om man sætter Taksterne for tredie Klasse paa de kortere Rejser under 100 Kilometer, noget højere eller noget lavere. Man kan ganske vist sige, at for en enkelt Rejse bliver det kun saa og saa meget, men det er dog faktisk de Rejser, som ere de hyppigste, og Taksten er derfor af stor Betydning. Medens der paa Vejlængder under 100 Kilometer, som sagt, falder 13 Millioner Rejser, falder der paa mellem 100 og 196 Kilometer 690,000 Rejser og paa over 196 Kilometer 365,000 Rejser. Dette sidste Tal for de lange Rejser er steget betydeligt siden Takstlovens Ikrafttræden, idet det tidligere kun var 156,000 Rejser. Det er altsaa blevet mere end fordoblet. Af disse Tal — og nu kommer jeg til de Forslag, som foreligge — vil man se, at der ingen Betænkkelighed er til Stede ved at forøge Taksterne paa de lange Rejser. Det har vist sig, at af dem foretages der i og for sig ikke mange, og dernæst, at Antallet af disse Rejser med den lave Takst er steget ganske betydeligt. Der har ikke i Kommissionen været nogen Tvivl om, at man uden Betænkkelighed kunde